

Norske Dansekunstneres innspill til Barne- og ungdomskulturmeldingen

Oslo 14.04.2021

Norske Dansekunstnere organiserer om lag 900 dansekunstnere og er et nasjonalt fag- og kunstnerforbund for dansere, koreografer og pedagoger. Våre medlemmer har et profesjonelt virke av sammensatt karakter og med bred individuell egenart innenfor danse- og scenekunstheltet. Vi representerer utøvende og skapende kunstnere i det frie ikke-institusjonaliserte danse- og scenekunstheltet, ved de private og offentlige teaterinstitusjonene, i tillegg til pedagoger i det private og offentlige skoleverket.

Norske Dansekunstnere ser Barne- og ungdomskulturmeldingen som et solid fundament for en mer konkret politikk- og tiltaksutviklingen for kunst og kultur rettet mot barn og unge fremover. Den trekker opp i både bredden og dybden hvordan barn og unge kan forvente å møte, delta i og skape kunst og kultur i fremtiden. Dette må i det videre følges opp med friske midler og økte ressurser for å utbedre kvaliteten og profesjonaliteten i kunsten som barn og unge møter, øke omfanget av og tilgangen på ulike kunstuttrykk for barn og unge, samt utvikle flere arenaer der kunsten oppleves og skapes for og sammen med barn og unge. Dette må skje gjennom statlige, fylkesvise og kommunale økte tilskudd.

I meldingen vektlegges det at barn og unge skal få oppleve, delta i og skape kunst og kultur av høy kvalitet. Vi merker oss at begreper som f.eks. profesjonell kunst eller kunst av ypperste kvalitet ikke er vektlagt like mye som vi ser at det blir når det dreier seg om kunst og kultur rettet mot voksne. Dette er uheldig. Vi ber Familie- og kulturkomiteen merke seg denne differansen i ordlyden og bidra til at det i revisjoner og i den konkrete politikktutformingen innlemmes formuleringer der det klart og tydelig stadfestes at den profesjonelle kunsten og kulturen også skal nå barn og unge. Det samme gjelder tilgangen til profesjonelle forbilder og kunstnere. Vi observerer at møtet mellom profesjonelle kunstnere og barn og unge først og fremst er forespeilet å foregå i fritidsklubber, i det frivillige kultursegmentet, gjennom DKS og i kulturskolen. Selv om det nevnes at det er et mål å få til mer dialog mellom barn og unge og det profesjonelle kunst- og kulturfeltet blir vi stående uten gode, konkrete svar på hvordan dette skal skje når det gjelder kunstnere som fremfører eller skaper på ypperste nivå.

Meldingen vektlegger først og fremst de instansene som barn og unge allerede kjenner, som skoler, DKS og kulturskolene. Vi skulle gjerne sett at den gikk lengre i å beskrive hvordan barn og unge i fremtiden skal få økt tilgang til kunsten og kulturens egne arenaer, slik at de fra ung alder kan bli enda bedre representert som tilskuere her. For å gi befolkningen bedre mulighet til å oppleve dans i det omfanget de ønsker er det nødvendig å investere i gode rom der møtet mellom kunst, skapere av kunst og publikum kan skje. Det er i Norge et generelt behov for flere arenaer og visningssteder som er tilrettelagt for produksjon og visning av dans. I utformingen av slike scener bør man ta hensyn til at barn og unge skal være publikummere og innrette samarbeider mellom Kulturhus, scener, og visningsarenaer med skoler og DKS, slik at barn i

større grad enn i dag kan få oppleve dans og andre kunstuttrykk i en kontekst som er tilpasset kunstformen.

Dans har et uforløst potensial som kunstuttrykk. I en undersøkelse fra Norsk Publikumsutvikling sier 26 % av respondentene i at de i løpet av de siste 5 årene har sett en danseforestilling. Hele 16 % at de aldri har oppsøkt dans, men er interessert i å gjøre det. Å fasilitere for en økt tilgang til dans for befolkningen, og for at møtet mellom kunsten, kunstner og tilskuer i større omfang kan finne sted, gjøres best hvis man tilrettelegger for det allerede fra ung alder. Da kan barn og unge kan bli kjent med interessene sine og gjøre fremtidsvalg ut fra egne erfaringer. Dette innebærer at dans i sterkere grad bør inn i undervisningen i grunnskolen, flere danseforestillinger bør formidles via DKS og Kulturskolen må styrke danseundervisningen der tilbudene ikke finnes eller er mangelfulle. Dans bør prioriteres i skolen også på grunn av de positive effektene dansen har på utvikling av kognitive, språklige, motorisk og samarbeidende evner.

Mangfold og inkludering er et av de viktigste politiske satsingsområdene fremover, både i samfunnet generelt og innen kunst og kultur spesielt. Dans er et uttrykk som i stor grad kan bidra og allerede bidrar til å fremme mangfold og integrering, både fra scenen og blant danseinteresserte barn og unge. Å styrke satsingen på dans, og legge til rette for at et mangfold av dansekunstens uttrykk kan få vokse frem og etablere seg i enda sterkere grad, vil samtidig være å investere i et mer aksepterende og inkluderende samfunn. Det finnes flere eksempler på profesjonelle dansekunstnere i Norge som har kommet fra andre land, bl.a. som flyktninger, som har skapt sin egen karriere innen dans og koreografi, nettopp fordi dansens universelle bevegelsesspråk ikke stiller krav til verbalisering og tradisjonell kulturforståelse slik som talespråkene gjør. Dette potensialet oppfordrer vi politikerne til å utnytte, både i tilretteleggingen for den profesjonelle scenekunsten og dennes møte med et ungt publikum, i skolen og undervisningen, i fritidsaktivitetstilbudet og i kunst- og kulturundervisningen som tilbys barn og unge, herunder kulturskolen. I skolen forutsetter god opplæring innen dans at det finnes tilrettelagte lokaler og undervisere som innehar profesjonell kompetanse både i det dansefaglige og det pedagogiske.

Spesielt for dans er det fundamentet som de private danseskolene rundt om i landet utgjør for den profesjonelle dansens tilblivelse og eksistens i Norge. De private danseskolene ligger som en grunnstein i hele verdikjeden for den profesjonelle dansen. Nært alle dansere og koreografer som i dag har et profesjonelt virke startet sin utdanning ved en privat danseskole. Kulturskolene har også gode dansetilbud, men dette offentlige systemet evner ikke å svare på den kontinuerlige trendutviklingen, de kunstneriske variasjonene og den stadige tilveksten i nye uttrykk på samme måte som de private danseskolene. Deres dynamikk og tilpasningsevne er unik. Disse skolene er fortsatt av avgjørende betydning for at Norge skal kunne utdanne dansere i verdensklasse, fordi en karriere som danser krever at du yter en dedikert og målrettet innsats fra svært ung alder.

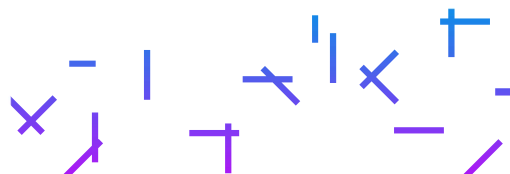
Vi etterlyser at myndighetene anerkjenner de private danseskolenes rolle i dansens verdi- og utdanningskjede og legger til rette for deres videre utvikling. Dette innebærer at kulturskoler ikke må utkonkurrere disse med lavere priser, der det finnes private danseskoler som allerede leverer gode aktivitets- og utdanningstilbud. Det offentlige bør også se på muligheter for å subsidiere eller finansielt støtte disse skolene, slik at kulturen og kompetansen her ivaretas. Dette gjelder spesielt under pandemien, der verdifull kompetanse nå står i fare for å utarmes pga. langvarige nedstenginger. Heller enn å etablere nye, offentlige tilbud bør det ses på effektive og kostnadsbesparende løsninger i form av samarbeider og tilskuddsmuligheter, der det finnes en privat danseskole som kan utgjøre en grunnstein i danseutdanningen i et lokalsamfunn. Dette er ikke til hinder for at det opprettes nye kulturskoler som tilbyr dans der det i dag ikke finnes gode tilbud.

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no



Norske Dansekunstnere takker for muligheten til å komme med dette innspillet og ser frem til det videre arbeidet med å realisere og konkretisere det meldingen skisserer.

Med vennlig hilsen



Kristine Karåla Øren
Forbundsleder
Norske Dansekunstnere



Eva Grainger
Nestleder
Norske Dansekunstnere

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

